

Krop og bevægelse:

Forskning viser, at der er tæt sammenhæng mellem motoriske færdigheder og udvikling af bl.a. sprog, social udvikling og koncentration.

Uderummet opfordre børnene til at bruge deres krop på alle mulige måder.

Kroppen lagrer erfaringer, følelser og viden. Ved at tage vare på kroppen sikres grundlaget for fysisk og psykisk sundhed. Børn tilegner sig verden igennem sansemæssige og kropslige oplevelser. De udforsker og gentager motoriske færdigheder. De lærer kroppen at kende ved at bruge den. De oplever hvor meget deres krop kan og egen styrke ved at prøve sig frem og opleve glæden ved at bruge den.

Mål:

I Frimærket vil vi gerne, at børnene oplever glæden ved at bruge kroppen i bevægelse, og at de via leg får en kropsforståelse og et realistisk kropsbillede af sig selv. Her opmuntres og støttes børnene til at være grov- og finmotorisk alderssvarende.

At børnene oplever glæde ved fysisk udfoldelse i naturen.

At barnet lærer om hygiejne.

Metode:

Vi har Frihallen til rådighed en gang om ugen, hvor vi kan bevæge os og lege vilde og stille lege.

Vi tumler året rundt. Vi tager på tur til skov og strand og leger i det ujævne terræn. Vi har en udfordrende legeplads, der er indrettet med mulighed for mange kropslige og sansemæssige oplevelser. Vi sjipper, løber rucher, klatrer, triller, kravler og spiller bold.

I samlinger leger vi bl.a. gamle og nye lege, som tilgodeser den motoriske udvikling. Vi danser og hopper og slås for sjov. Vi klipper, tegner, maler, former og bygger med træ i vores garage og uderum.

Ved bålet sanser vi og smager på naturens spisekammer.

Vi øver i af- og påklædning og i selv at mærke efter, om vi skal have overtøj på eller ej. Vi øver i selv at klare toiletbesøg og vaske hænder. Vi taler om, hvad bakterier er, og hvordan vi kan forsøge at begrænse dem. Endvidere laver vi af og til skrivedans for ældstegruppen, så vi får indarbejdet bogstavsbevægelser gennem leg. Sansemotoriske stimuli i kontakten med jord, luft, ild og vand.

I forbindelse med overleveringssamtaler til skolen bliver der lavet finmotoriske opgaver med børnene.

Tegn:

Glæden ved at bevæge sig

Fin- og grovmotorisk alderssvarende

Kropsbevidsthed alderssvarende

At børnene har en begyndende forståelse for sundhed og personlig hygiejne

Motorisk eksperimenterende

Barnets alsidige personlige udvikling:

Børn er unikke, vi skal ikke forme deres personlighed men derimod møde og bekræfte det unikke barn. Vi har en vigtig opgave i at identificere og udvikle det enkelte barns særlige ressourcer og kompetencer.

På Frimærket/Vindblæs Friskole er der plads til at være forskellige. For at give plads til dette er det vigtigt, at børnene bliver mødt af anerkendende voksne. Endvidere er det af stor betydning at pointere, at børnene er afhængige af samspillet med andre for at kunne udvikle deres egne kompetencer fuldt ud.

Mål:

Styrke selvværd.

Styrke selvtillid.

Selvhjulpen, styr på egne ting.

Opmærksomhed og koncentration.

Omverdensbevidsthed.

Metode:

At børnene oplever et sted, hvor de bliver mødt som de unikke personer, de er.

Et sted, hvor de bliver hørt, set og respekteret i en anerkendende relation.

Fokus på det enkelte barn samtidig med at fællesskabet og forskelligheden prioriteres højt. Dette tænkes bl.a. ind i måden vi arbejder med børnene i mindre grupper i pædagogiske aktiviteter.

I februar er ældstebørnene fra Frimærket med til årets teaterstykke, hvor hele skolen deltager. Her bliver børnene inddraget i, hvad de gerne vil være, og der bliver taget hensyn til, at nogen ikke bryder sig om at stå på scenen.

Yngstegruppen arbejder med eventyr i de samme uger, hvor de også inddrages i processen.

Anerkendelse af den enkeltes styrkesider i dagligdagen.

Trygheden i at færdes på et lille sted, hvor alle kender hinanden, og mange af de store børn på skolen ser en ære i at hjælpe og tage hensyn til børnehavebørnene. Dette sker flere gange om ugen, hvor de besøger hinanden på forskellig vis. Dette kan f.eks. være, når skolebørnene læser højt for børnehavebørnene.

Udfordringer tilrettelægges efter den enkeltes formåen. De ældste frimærkebørn er sammen med 0. kl. i løbet af året. Her bliver der en anden plads og rum til den enkelte og en tæt voksenkontakt.

I Frimærket er der en vekselvirkning imellem planlagte aktiviteter og aktiviteter, hvor børnene selv finder på.

Flere dage om ugen har vi samling i mindre grupper, hvor alle har mulighed for og plads til at fortælle fra eget liv og øver sig på at lytte til andres beretning.

Her skabes plads til at føle sig som en værdifuld del af fællesskabet.

Vi snakker om, hvem vi er, og hvor vi bor.

Her er plads til den enkeltes styrkesider og fokus på individualitet. Det at børn udvikler sig forskelligt og har deres eget tempo.

Børnene skal hver dag have mulighed for at lege. Det er vigtigt selv at mærke efter, hvad jeg selv vil her og nu. Det at børnene ikke altid skal lave voksenstyrede aktiviteter, giver dem en mening om, hvad de hver især har lyst til, hvem de er, og hermed en forståelse af sig selv og andre.

Vi har fokus på venskaber – dannelse af og fastholdelse af disse, og opmærksomhed på at det er ok både at sige til og fra over for kammerater på en god måde.

Vi arbejder i perioder med antimobbeprogrammet "fri for mobber". Dette ser vi også som en stor del af udviklingen af personlige kompetencer i Frimærket.

Specielt i starten af året dvs. i august og september har vi især fokus på personlig udvikling, da vi ser dette område som vigtigt, når vi skal lære hinanden at kende.

Tegn:

Glade børn

Tager nye udfordringer

Færdes frit på skolen ved skolestart

Har lyst til at blive udfordret

Sige til og fra

Åben for andres ideer/perspektiv - empati

Byde ind i leg

Selv tager initiativ

Stå frem overfor de øvrige

Kender eget navn, alder, adresse inden skolestart

Klarer selv af og påklædning inden skolestart

Hører kollektive beskeder/lytter til højtlesning

Efterkomme krav fra de voksne

Orden på garderobe

Klarer selv toiletbesøg

Fastholde opmærksomhed i længere tid af gangen

Lege uden at forstyrre og afbryde andre

Lege i frie aktiviteter uden at skabe problemer

Kultur og kulturelle udtryksformer

Vi vil gerne, at vores børn får kendskab til kulturelle udtryksformer og værdier, og for at det bliver muligt, synes vi, at det er nødvendigt, at vores børn får opbygget et fundament, som er forankret i den danske kultur og de tilhørende værdinormer. Med dette fundament kan man livet igennem møde andre kulturer uden at tabe sig selv, og herved opstår åbenhed, tolerance og respekt for andre menneskers levevis.

På Vindblæs Friskole er de kreative fag som musik og billedkunst en stor del af elevernes hverdag. Derfor har børnehaven en stor rolle i at give dem erfaringer hen imod dette.

Skolen og Frimærket har sin helt egen kultur og atmosfære, og vi er én stor institution og hermed kender alle til hinanden.

Mål:

Kendskab til kulturelle udtryksformer som:

- Teater
- Musik
- Eventyr og fortælling
- Forskellige kreative materialer som pinde, ler, maling mv.

Kendskab til de danske traditioner, kultur og værdier.

Metode:

I løbet af året arbejder vi med forskellige udtryksformer i forhold til det emne, vi er i gang med.

I løbet af året er ældstegruppen med til skolens morgensang, hvor de større elever også ofte opfører f.eks. et musikstykke, oplæsning eller en dans.

Vi arbejder med alle de danske traditioner. Vi taler om, hvorfor vi holder jul, påske osv.

Vi besøger forskellige kulturelle steder i løbet af året, som teater, kirke, biblioteket osv. Vi taler om og øver os i, hvilke regler, der gælder de forskellige steder. Vi tager endvidere til fødselsdage hos hinanden, hvor børnene naturligvis oplever forskellen i familiernes forskellige fødselsdagstraditioner.

I februar er de ældste Frimærkebørn med til skolens store teaterstykke, hvor alle elever er med. Yngstegruppen har sideløbende projekt omkring eventyr.

Børnene har saks, lim, tegneredskaber og snitteknive mv. til rådighed til såvel spontant som planlagte aktiviteter.

Tegn:

Børnene har lyst til at arbejde med forskellige materialer

Oplever glæden ved at få læst højt, og begynde selv at fortælle.

Kender til de danske traditioner og værdier – Jul, påske osv. og desuden hvordan man agerer i forskellige sociale sammenhænge, som f.eks. fødselsdagsfest, (sende fadet rundt, vente på tur osv.), i kirken(er stille og går stille rundt), i teateret, på biblioteket...

Børnene ved hvilket land de kommer fra.

Natur og naturfænomener:

Erfaring viser, og undersøgelser konkluderer, at naturen bidrager til børns generelle trivsel og har en psykisk, fysisk og positiv indvirkning i det hele taget.

Naturen er grundstenen i Frimærket. Alle de pædagogiske lærerplanstemaer kan i Frimærket tage udgangspunkt i udelivet.

I naturen har børnene gode muligheder for bl.a. at styrke deres muskler og udvikle deres motorik. Ude er der plads og dermed færre konflikter mellem børnene. Børn er bedre til at koncentrere sig, hvis de opholder sig tit i naturen. Jo mere børnene opholder sig i naturen, desto mindre syge bliver de.

Derfor ligger der en meget vigtig opgave i at tage børnene med ud i naturen, hvor der er et stimulerende og udfoldelsesrigt rum for børns udvikling.

Naturen er rummelig, og man kan trække sig, når der er brug for det.

Mål:

Frimærkebørnene får naturoplevelser i forskellige biotoper (naturtyper)

Børnene er med i forskellige naturaktiviteter

Børnene får naturerfaringer

Børnene får en begyndende forståelse for at passe på naturen

Frimærkebørnene kender til de fire årstider og ved, hvad der kendetegner den enkelte årstid.

Metode:

En uge fire gange om året har vi fokus på naturen, hvor børnene gennem aktivitet, sansning og førstehåndsoplevelser får mulighed for at finde ud af, hvordan virkeligheden er skruet sammen.

I dagligdagen er vi opmærksomme på naturen omkring os.

Vi fodrer fuglene på foderbrættet og undersøger, hvilken art de er.

En gang om ugen er vi på tur ud af huset, hvor det ofte er oplevelser i naturen, der er målet.

Ud over vores ugentlige bustur, tager vi ofte rygsækken på og går ud og ser os omkring i nærområdet, som er fyldt med natur. Her undersøger vi og taler om dyrene og planterne i skoven.

I sensommeren og om efteråret indsamler vi og udnytter naturens spisekammer.

Vi laver forsøg med naturen: Is/frost forrådnelsesprojekt osv.

Vi tager på gåture, hvor børnene får førstehåndsoplevelser.

Tegn:

Frimærkebørnene, der udtrykker glæde ved at komme ud i naturen

Opmærksomme på naturens forandring

Nysgerrighed og undrende spørgsmål

Viden om årstiderne

Viden om dyrene i skoven

Social udvikling:

Grundstenen i barnets personlighedsmæssige og sociale udvikling og hele barnets udvikling, er barnets sociale relationer til andre. Det sociale liv sammen med kammeraterne spiller en stor rolle for børnene i frimærkealderen.

Vi mener, det er meget vigtigt at huske, at alle børn udvikler sig forskelligt, både fordi vi fra begyndelsen er forskellige, og fordi vi kommer fra forskellige baggrunde.

Vi mener, vi alle sammen har brug for at være i et fællesskab, hvilket er en stor del af Vindblæs Friskole og børnehave. Det at have nogen at se op til og at der bliver hilst, når man kommer ind af døren.

Der opleves færre konflikter i udrummet, da vi er ude det meste af dagen.

Børnene nyder godt af at kunne trække sig væk fra den store gruppe.

Mål:

At barnet føler sig som en værdifuld del af fællesskabet og kulturen i Frimærket og på skolen og har lyst til en fælles opgaveløsning.

Ligeværdige relationer – ret til frihed og forskellighed

Har lyst til at danne venskaber

At barnet kan forstå egne og andres behov og sætte sig i andres sted og have forståelse for andre

Drager omsorg for andre og anerkender at vi har forskellige ting vi er gode til

Forståelse for menneskers forskellige styrker (vi skal ikke nødvendigvis have ros på samme tid alle sammen)

Begyndende konfliktløsning

Indgå kompromis

Metode:

I starten af året har vi ekstra fokus på social udvikling i Frimærket, da der er flere nye børn, som skal lære hinanden at kende, og være sammen i mange år.

Siger "godmorgen" til børnene. Det at føle sig velkommen og værdifuld del af fællesskabet.

Ældstegruppen er med til morgensang i løbet af året, og øver sig her i at være en del af fællesskabet.

Børn og voksne mødes ligeværdigt

Flere gange i løbet af ugen har vi samling, hvor børnene mærker fællesskabet.

Børnene hjælpes til at beslutte ting ved hjælp af demokratiske processer.

Vise barnet at vi har lyst og tid til at lytte, når der er en, der taler, og ved at bede de andre om at vente, når der er en, der taler.

Hjælpe barnet med at spørge andre børn om de skal lege.

Hjælpe hvis nogen er kede af det – vise børnene hvordan man kan hjælpe hinanden ved at spørge, om man er ok, om hvor man har slået sig, og om man har brug for en kold klud eller et plaster.

Hjælpe barnet med at "se" at det andet barn ikke havde til hensigt at skubbe, da han gik forbi, men blot kom til at ramme ved et uheld.

Anerkende begge parter i konfliktløsningssituationer.

Der lægges vægt på, at børnene har mulighed for at være i Frimærket og lege med hinanden og legetøjet. Barnet skal også selv vælge og igangsætte beskæftigelse og selv skabe kontakt til de andre. Igennem dette skabes forståelse for andre og deres behov samt barnets egen forståelse af sig selv. Barnet lærer at markere egne grænser og sige til og fra. Barnet lærer de forskellige følelser, der opstår i forbindelse med at være i et fællesskab – venskab, kærlighed og konkurrence.

Vi arbejder i perioder med antimobbeprogrammet "Fri for mobberi".

Vi hjælper de børn der har brug for det med at lave gode legeaftaler uden for børnehavetiden.

Tegn:

- Har lyst til at være med
- Har en ven/venner der er sammen på ligeværdig vis
- Forsøger at løse små konflikter selv, og kan sætte ord på følelser omkring en konflikt
Forsøge selv at lytte til modparten og fortælle egen version

Forsøge sig med løsningsmuligheder/kompromis

- Ser de andres styrker
- Kan samarbejde indgå kompromiser og etablere venskaber
- Taler pænt til hinanden og om hinanden
- Hjælper og tager hensyn til hinanden
- Lytter til hinanden
- Accept af andre og forskelligheder
- Udtrykker en begyndende forståelse for empati og respekt for andre
- Vente på "min tur"
- Opmærksom på hinandens tilstedeværelse
- Opmærksomhed på hinandens signaler og grænser.

Sproglig udvikling:

Førskolebørnene gøres opmærksomme på sproget, sammenhængen mellem ord og tale. At børnene har mulighed for at se bogstaver inden skoletiden begynder, er en stor fordel for deres videre færden. Der spirer en enorm nysgerrighed frem hos børnehavebørnene, og sammen med denne et brændende ønske om at lære og en stor evne til at suge til sig. Det er meget vigtigt at bevare denne glæde og motivere, så børnenes nysgerrighed stimuleres.

Alt dette øves/vækkes i den daglige rytme, men også igennem rim, remser, musik, rytme, sang- og sproglege.

Mål:

Styrke sprogforståelse, ordudvikling og sætningsopbygning

Kunne modtage kollektive beskeder

Skrive og genkende eget navn

At give børnene lyst til rim og remser

At deres begrebsverden er alderssvarende

Taler "ordentligt" til hinanden (anerkender hinandens forskellighed, så udviklingen af et godt fællesskab starter)

Bruge sproget til at komme frem til en mulig løsning i konflikter

Metode:

Til samling, som vi har flere gange i løbet af ugen, og i vores små spisegrupper snakker vi om det, der rører sig, leger med rim, remser, leger små lege og i det hele taget øver os i dialogen: Vi skiftes til at lytte, stille spørgsmål og give svar. Da vi prioriterer at arbejde med børnene i små grupper, er der hermed plads og tid til at blive lyttet til, og selv at øve sig i at lytte.

Vi har perioder, hvor børnene deles op efter alder, for at tilgodese deres udviklingsmæssige forskellighed.

Rollelege, spil.

Børnene kan se bogstaver og skriftsprog i Frimærket, men arbejder kun med det i det omfang, de selv viser interesse herfor.

Til de børn, vi vurderer har særlige sproglige udfordringer, benytter vi os af sprogvurderingsmaterialet TRAS.

Alle børn prøver at få lavet en SPU (skoleparathedundersøgelse) det sidste år, de er i frimærket.

I konfliktsituationer hjælper vi børnene til at skiftes til at tale og lytte til hinandens synspunkter/sætte ord på følelser.

Vi arbejder med "Skivedans" i perioder, så bogstaverne / tegn begynder at udvikles

I vores arbejde med "Fri for mobberi" spiller sproget også en vigtig rolle. Her er plads og rum til fortælling.

Tegn:

- Forståelse af kollektive beskeder
- Har interesse for bogstaver og tal

- Lærer eget navn at kende, så børnene kan skrive og genkende eget navn inden skolestart.
- At børnene kan finde ord, som rimer, og at de lærer remser
- Ved hvad dagligdagsting hedder f.eks. en blyant, en kuglepen..
- At børnene ved, hvad deres Frimærkekammerater hedder.
- Kunne udtrykke sig om sig selv og sin omverden
- At kunne håndtere konflikter via sproget
- At børnene leger med sproget

Læringsyn:

I Frimærket ser vi vigtigheden i at erkende, at læring kommer med lyst. F.eks. skal jeg øve mig i at klippe, og min store interesse er Spiderman, så er det selvfølgelig sådan en, jeg skal klippe ud.

Af og til mener vi også, at det er nødvendigt, at forsøge at begive sig ud i noget man ikke regnede med, var spændende. Det er de voksne, der kan vise vejen men selvfølgelig se på den enkeltes personlighed. Vi arbejder med at sørge for, at børnene oplever "flow" - glemmer tid og sted, er nærværende og i dyb koncentration. Aktiviteten bliver værdifuld i sig selv og optager barnets fulde opmærksomhed. Det er her deres læringspotentiale, bliver udnyttet fuldt ud. En god læring er, når lysten driver værket. Flow opstår, når der er balance imellem barnets kompetencer og udfordringer.

Det er børnenes egen aktivitet, som skaber barnets viden. Børnenes opmærksomhed imod noget er det første tegn på erkendelse – børnene sanser og er i aktivitet, får en oplevelse og bearbejder denne igennem leg, tegninger, male, snakke, synge, digte osv. De får derved en erfaring og viden og forståelse som sætter sig til bevidsthed.¹

For at have overskud til læring er det vigtigt, at have følelsen af livsmod og livsglæde og følelsen af at kunne mestre (hverdags)livets mange forskellige situationer. Det mener vi at kunne give børnene i Frimærket igennem forudsigelighed, de rette udfordringer som bliver tilpasset udvikling og personlighed og at delagtiggøre børnene i hverdagen.

---

1 Madsen, Bent Leicht 1988

Børnemiljøvurdering i Frimærket:

En gang årligt undersøges børnemiljøet grundigt i Frimærket via BM-termometeret.dk. Ud fra resultaterne evalueres og vurderes andre vinkler på hverdagen.

Denne undersøgelse finder sted i løbet af efteråret. Herfra er der mulighed for at spore ind på hvilke behov, der er for børnegruppen.

Desuden evalueres børnemiljøet for hvert tema, der arbejdes med. (se Frimærkets evalueringsmateriale) På den måde tænkes børnemiljø sammen med læreplanerne i Frimærket.

Børn med særlige behov

Det skal fremgå af den pædagogiske læreplan, hvilke relevante pædagogiske metoder, aktiviteter og eventuelle mål, der opstilles og iværksættes for børn med særlige behov.¹

Med børn med særlige behov mener vi børn, som ikke umiddelbart kan indgå i børnegruppen uden en form for særlig støtte og opmærksomhed.

Vi forsøger så vidt muligt at inkludere alle forskellige personligheder i børnegruppen i Frimærket, men der er børn, som er udsatte pga. ydre eller indre faktorer.

Det kan handle om deres sociale baggrund, hvor de kan være fysisk eller psykisk omsorgssvigtede. De børn kan have svært ved at regulere egne følelser, så dårligt tilpassede strategier og handlemuligheder overtager.

Nogle børn kan have vanskeligt ved at tilpasse sig i det sociale fællesskab, især fordi deres kommunikationsform både verbalt og nonverbalt, kan være uhensigtsmæssig.

Vi kan opleve børn med forskellige adfærdsforstyrrelser og eventuelle diagnoser.

Børn med sproglige vanskeligheder, som har brug for en særlig sprogindsats.

Børnene skal derfor have hjælp af de voksne til at knække koderne i de forskellige relationer, de er en del af.

Det skal her nævnes, at idet gruppen af Frimærkebørn ikke er større, mener vi, at der hos os er mere plads til at anerkende alles helt specielle personligheder, som de har med sig i kraft af deres baggrund.

Alle børn skal naturligvis være i trivsel og udvikling, og det er her, vi kan sætte ekstra ind.

Dog skal det gøres klart, at det i ethvert tilfælde skal vurderes om det enkelte barn kan rummes og inkluderes i børnegruppen. For at give mulighed for dette er det vigtigt, at samarbejde med forældrene og benytte den faglige pædagogiske ekspertise, vi har på stedet og ellers eksterne fagpersoner. Der kan dog være børn som vi i samarbejde med forældrene kan være nødsaget til at hjælpe til et bedre og mere passende dagtilbud.

Mål:

Alle børn skal ses, høres og værdsættes

Alle børn skal inkluderes i børnegruppen og fællesskabet

Børnene udvikler selvværd og selvtillid

Hjælpe børnene til at finde nye og mere hensigtsmæssige handlemønstre frem for de dårligt tilpassede strategier, de har tilegnet sig.

Børnene mærker efter egne og andres grænser, følelser og behov (empati)

Børnene kan give og modtage omsorg, tryghed og glæde.

At minimere vanskeligheder for barnet og arbejde på at bryde den eventuelle uhensigtsmæssige udvikling.

Børnene føler sig som en del af Frimærket/Friskolen, og føler, de er med til at forme hverdagen.

Metode:

Via en målrettet pædagogisk indsats at afhjælpe barnets vanskeligheder og sikre så optimal udvikling af barnets kompetencer og styrkesider, som det er muligt.

Via aktiviteter og de rigtige rammer (ude, kreativt værksted, musik) at skabe inkluderende fællesskaber

De voksne skal være tæt på barnet og guide og hjælpe, når der opstår svære situationer.

Børnegruppen deles ofte, så vi er i mindre grupper

De voksne skal være tydelige i kommunikationen.

Anerkendende tilgang til børnene

At dagen er forudsigelig, tilpasset barnets udvikling og at børnene bliver delagtiggjort i hverdagen.² Vi arbejder bl.a. med visuel synliggørelse af hverdagen via en form for kalender.

Skriftlige iagttagelser til drøftelser omkring børnene med forældre, det øvrige pædagogiske personale og eksterne fagpersoner.

At børnene bliver behandlet forskelligt, for at blive behandlet ligeværdigt – Plads til den enkeltes unikke personlighed.

Løbende dialog med forældrene om børnenes udvikling. Her taler vi om, hvad målet er, og hvordan vi kan se, der sker en udvikling.

Vi samarbejder med eksterne fagpersoner og tilkalder den ekspertise vi vurderer nødvendig, såsom talepædagog, sundhedsplejerske, PPR, støttekoordinator osv.

Tegn:

Børnene tør at stå frem over for de øvrige.

De kan etablere venskaber

Børnene tør byde ind i leg og har ligeværdige venskaber

Børn, der trives og udvikler sig hensigtsmæssigt ift. de vanskeligheder, de har.

Børnene færdes frit på skolen

De øvrige børn inviterer til leg og accepterer de vanskeligheder, børnene måtte have.

Forældrene er åbne og trygge ved at gå i dialog om samarbejde omkring børnene.

Dokumentation og evaluering:

På vores møder drøfter vi løbende hvert barn.

Sammen med forældre og eksterne fagpersoner opstilles handleplaner, og tidspunkt for opfølgning og afslutning af disse aftales og noteres.

[1www.Retsinformation.dk](http://www.Retsinformation.dk)

[2](#)Her tænkes sundhedsfremme, hvor der arbejdes ud fra begreberne belastningsbalance, forudsigelighed og deltagelse (Aaron Antonovsky, som er professor i medicinsk sociologi) . Ifølge Aron Antonovsky er disse begreber forudsætningen for at udvikle begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed. (følelsen af sammenhæng) og dermed psykisk sundhed.

Evaluering af pædagogisk læreplan for Frimærket

ud fra SMITTE-modellen:

Smittemodellen er et pædagogisk redskab og en refleksionsmodel, der kan hjælpe til at kvalitetssikre det pædagogiske arbejde og samtidig sikre, at dagtilbuddet kommer rundt om både arbejdet med børnemiljø og arbejdet med læreplaner. Smittemodellen er ofte illustreret som en pentagon. Det er en dynamisk model, hvor pædagogen kan forbinde de fem elementer på kryds og tværs.

Sammenhæng: Hvad er vilkårene? Eks. Det er påske eller der er sne osv.

Mål: Hvad vil du gerne opnå?

Tegn: Hvordan kan du se at du er på vej imod målet?

Evaluering: Nåede du dit mål? Hvorfor eller hvorfor ikke

Tiltag: Hvilke handlinger/aktiviteter skal igangsættes for at nå målet?

Aktiviteterne, der evalueres på, kan være alt lige fra ”godmorgenrundkreds”, frokostsituation, til ugentlige aktiviteter som turdage eller bevægelsesdag osv. Det kan også være længerevarende perioder med for eksempel kunstprojekter eller temauger om natur, dyr eller indianere.

Ud over smittemodellen beskriver vi ud fra hvert læreplanstema, hvordan dette har været behandlet i en given tema/periode/aktivitet.

Desuden beskrives Børnemiljøet ud fra fysisk, æstetisk og psykisk vinkel.

Det fysiske børnemiljø

Det fysiske børnemiljø handler om de fysiske rammer indendørs og udendørs og herunder sikkerheds- og sundhedsmæssige forhold. Det drejer sig blandt andet om sundhed, ergonomi, pladsforhold, faciliteter, materialevalg, inventar, indretning, indeklime, hygiejne, udearealer, lysforhold, ventilation og kemiske påvirkninger fra eksempelvis materialer og rengøringsmidler.

Det æstetiske børnemiljø

Det æstetiske børnemiljø handler om, hvordan omgivelserne påvirker børnene i dagligdagen. Det har betydning for, om børnene oplever dagtilbuddet som et rart sted at være, og om børnene inspireres og får lyst til at udfolde sig. Et motiverende æstetisk miljø giver børnene positive og udfordrende sanseoplevelser.

Det psykiske børnemiljø

Det psykiske børnemiljø drejer sig om, hvordan børnene trives med hinanden og med de voksne, og det handler om dynamik og sociale kompetencer i børnegruppen. I et godt psykisk børnemiljø

bidrager fællesskab, venskaber, tryghed, tillid, omsorg, medbestemmelse, rummelighed og udfordringer til en positiv hverdag.

Børneperspektivet beskrives således, at vi sikre at børnemiljøet bliver vurderet i et børneperspektiv, hvilket er en del af lovgivningen.

Sundhedsperspektivet er det sidste punkt, som evalueres ud fra. Her tænkes sundhedsfremme, hvor der arbejdes ud fra begreberne belastningsbalance, forudsigelighed og deltagelse. Her arbejdes med begrebet psykisk sundhed.

SMITTE-MODEL – (Frimærkets udgave):

Dato:	
Gruppen (alle/kun få):	
Sammenhæng:	
Mål:	
Tiltag:	
Tegn:	

Dokumentation:	
Evaluering:	

Hvilke læreplanstemaer er vi inde omkring:

Barnets alsidige personlige udvikling:	Sociale kompetencer:	Sprog:
---	-----------------------------	---------------

Krop og bevægelse:	Natur og naturfænomener:	Kulturelle udtryksformer/og værdier:

Børnemiljø:

Fysisk:

Psykisk:

Æstetik:

Børneperspektiv:

Sundhedsperspektivet:

Belastningsballance:

Forudsigelighed:

Deltagelse:

[1](#) Ifølge Aron Antonovsky, som er professor i medicinsk sociologi, er disse begreber forudsætningerne for at udvikle begribelighed, håndterbarhed og meningsfuldhed. (følelsen af sammenhæng') og dermed psykisk sundhed.